

POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z odwołania C. N.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.
o wysokość emerytury,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w dniu 24 kwietnia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 15 grudnia 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od C. N. na rzecz organu rentowego kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z dnia 20 stycznia 2015 r. odmówił C. N. prawa do emerytury. C. N. odwołał się od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do dochodzonego świadczenia.

Wyrokiem z dnia 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt VI U [...], Sąd Okręgowy w R. oddalił odwołanie.

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 15 grudnia 2016 r., wydanym w sprawie o sygn. akt III AUa [...] na skutek apelacji ubezpieczonego C. N. od wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt VI U [...], oddalił apelację.

Ubezpieczony C. N. zaskarżył powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] w całości, opierając skargę kasacyjną na podstawie naruszenia prawa materialnego, tj.:

1) przepisu art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 887 z późn. zm.), dalej ustawa emerytalna, poprzez błędną wykładnię, tego przepisu polegającą na:

- uznaniu, że przywołany przepis uzależnia prawo do obliczenia emerytury od spełnienia warunku posiadania nieprzerwanego statusu osoby ubezpieczonej, podczas gdy z treści tego przepisu taki warunek nie wynika,

- uznaniu, że powołany przepis ma zastosowanie wyłącznie do pracowników, podczas gdy z treści tego przepisu wynika, iż ma on zastosowanie nie tylko do pracowników, ale także do wszystkich osób które kontynuują ubezpieczenia, czyli podlegają obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniom społecznym z jednego z tytułów wymienionych w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 963 z późn. zm.), w tym również do osób podlegających ubezpieczeniom z umowy zlecenia,

- uznaniu, że kontynuowanie ubezpieczeń występuje wyłącznie wówczas, gdy w dacie ukończenia powszechnego wieku emerytalnego dana osoba kontynuuje ubezpieczenia, w sytuacji gdy z treści tego przepisu wynika, iż warunek kontynuowania ubezpieczeń jest spełniony, gdy po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego dana osoba podlega ubezpieczeniom społecznym zarówno obowiązkowo jaki i dobrowolnie.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w [...] z pozostawieniem mu rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego, w tym kosztach zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący powołał się na oczywistą zasadność skargi. Wyjaśnił, iż w stanie faktycznym sprawy świadczeniobiorca spełnił wszystkie przesłanki do zastosowania w stosunku do niego art. 55 w zw. z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i

rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 887 z późn. zm.). Zgodnie z przepisem art. 55 ustawy emerytalnej, ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 tej ustawy. Wszystkie te przesłanki świadczeniobiorca spełnił. Pomimo tego Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 30 grudnia 2015 r., sygn. akt III Pa [...], oddalił jego apelację. Sąd Apelacyjny dokonując wykładni przepisu art. 55 uznał, że przepis ten ma zastosowanie wyłącznie do pracowników, a zawarta przez ubezpieczonego umowa zlecenia nie może być uznana za kontynuowanie ubezpieczeń. Sąd wskazując, że kontynuowanie ubezpieczeń oznacza w istocie „nie rozwiązał stosunku” uznał, że konstrukcja art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS dotyczy tylko jednej grupy ubezpieczonych, tj. pracowników. Taka interpretacja tego przepisu nie ma oparcia w brzmieniu tego przepisu. Tym samym doszło do naruszenia przepisów prawa materialnego poprzez jego błędną wykładnię i naruszenie to miało wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia poprzez uznanie, że świadczeniobiorca nie ma prawa do świadczenia na podstawie art. 55 ustawy emerytalnej.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o:

- 1) nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, natomiast w przypadku przyjęcia jej do rozpoznania - o jej oddalenie,
- 2) zasądzenie na rzecz organu rentowego kosztów postępowania kasacyjnego zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Organ rentowy wskazał, że w przedmiotowej sprawie Sądy obydwu instancji uznały, iż brak jest podstaw do zastosowania w odniesieniu do wnioskodawcy art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Warunkiem braku podstaw do zastosowania wobec wnioskodawcy tego zapisu ustawowego jest to, iż nie spełnił on jednego z warunków wskazanych w art. 55 ww. ustawy, tzn. nie kontynuował ubezpieczeń emerytalnych po osiągnięciu wieku emerytalnego, bowiem nie podlegał takiemu ubezpieczeniu.

W ocenie organu rentowego nie mogą ostać się zarzuty podniesione w skardze kasacyjnej. Zarzuty te sprowadzają się do tego, że Sąd II instancji dokonał błędnej wykładni przepisów prawnych w odniesieniu do odmówienia wnioskodawcy prawa do skorzystania z zapisu art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Tymczasem Sąd II instancji prawidłowo zinterpretował obowiązujące przepisy.

Zdaniem organu rentowego złożona skarga kasacyjna nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 398³ § 1 k.p.c., zgodnie z którym skargę kasacyjną strona może oprzeć na następujących podstawach:

- 1) naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie;
- 2) naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Wywodzący skargę kasacyjną nie przedstawił w niej żadnego zagadnienia prawnego, które mogłoby być przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. Dlatego też wywiedziona skarga kasacyjna w ogóle nie powinna zostać przyjęta do rozpoznania. Natomiast jeżeli Sąd Najwyższy uznałby, iż złożona skarga kasacyjna spełnia przesłanki do jej przyjęcia i merytorycznego rozpoznania, organ rentowy wniósł o jej oddalenie jako niezasadnej. Brak jest bowiem podstaw do przyjęcia zarzutu zawartego w skardze kasacyjnej co do naruszenia przepisów prawa materialnego. W ocenie organu rentowego postępowanie zostało przeprowadzone przez Sąd II instancji w sposób wnikliwy, z uwzględnieniem wszystkich kwestii, które wymagały wyjaśnienia w toku postępowania, w związku z czym nie ma podstaw do wywodzenia skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest, jak wynika z art. 398⁴ § 2 k.p.c., wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania i jego uzasadnienie. Przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określone są w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i tylko one podlegają badaniu w tej fazie postępowania, a przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje wtedy, gdy zachodzi choćby jedna z nich. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno zatem

koncentrować się na wykazaniu istnienia takiej przesłanki, przy czym treść tego uzasadnienia musi być oparta na argumentacji ściśle jurystycznej. Wymaganie to pozostaje w merytorycznym i funkcjonalnym związku z konstrukcją skargi kasacyjnej, w której rozpoznanie skargi następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. wówczas, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, bądź istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, czy też zachodzi nieważność postępowania lub gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący C. N. wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność. Wskazał, iż skarga jest oczywiście uzasadniona, albowiem świadczeniobiorca spełnił wszystkie przesłanki do zastosowania w stosunku do niego art. 55 w zw. z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a mimo tego Sąd Apelacyjny oddalił jego apelację. Sąd Apelacyjny dokonując wykładni przepisu art. 55 uznał, że przepis ten ma zastosowanie wyłącznie do pracowników, a zawarta przez ubezpieczonego umowa zlecenia nie może być uznana za kontynuowanie ubezpieczeń. Taka interpretacja jest zdaniem skarżącego błędna.

Z przytoczonego, *notabene* dość lakonicznego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wynika, by zaskarżony wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad prawa, widocznym *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy przedmiotowej sprawy i dłuższych badań lub dociekań (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2017 r., V CSK 535/16, LEX nr 2304253). W kontekście przedstawionej przez skarżącego argumentacji należałoby zauważyć, że choćby dla potwierdzenia spełnienia przesłanek do zastosowania w stosunku do niego art. 55 w zw. z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, konieczne byłoby dokonanie pogłębionej analizy sprawy. Podobnie byłoby w przypadku rozstrzygnięcia czy interpretacja powołanych przepisów dokonana przez Sąd Apelacyjny była zgodna z dotychczasową linią orzecniczą. Podkreślić także warto, iż uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi

kasacyjnej do rozpoznania zaprezentowane przez skarżącego w istocie stanowi skrót uzasadnienia podstawy kasacyjnej. Tymczasem w orzecznictwie przyjmuje się, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie wniesionej skargi do rozpoznania, niewykraczające poza argumentację uzasadniającą jej podstawy, nie daje podstaw do oceny czy uchybienia podniesione w skardze niewątpliwie wystąpiły lub czy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a także czy podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesioną skargę (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, LEX nr 1678066).

Biorąc powyższe pod rozwagę, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.